



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De Pacto legis Commissoriæ in favorem Mutuantis. parag. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

care, non potest, sed, vel reddere debet Mutuatario, vel computare in sortem, idest in partem solutionis debiti. Quod si adfuerit pactum, ut fructus pignoris cederent Mutuanti, pactum Usurarium fuit, quia addidit novum gravamen Mutuatario.

2. Propter eandem rationem, (ut id hac occasione non decidat) quando pignus non est fructiferum v. grat. est vestis, vel aliquid, quod usu atteritur, non potest poni pactum, ut eis uti possit ille, qui pignus retinet; esset enim id novum onus Mutuatarii, nam, præter integrum mutuum suo tempore reddendum, pateretur damnum ex concessione ejusmodi usus. Quod si eis nihilominus Mutuans uteretur, quamvis dictum pactum non præcesserit, peccaret contra Justitiam, quia, invito Domino, rem alienam contraheret.

3. Duo autem hunc rigorem temperabunt. Primum, quando pignus usu ipso non consumitur, quale esset vas argenteum, torques aureus, &c. facilius poterit præsumi, vel ipsum Dominum facultatem concedere utendi, vel esse parvitatem materiæ semel, vel iterum eo uti. Secundum, quando pignori, quod ex se usu atteritur, ipso tamen raro usu ipsi consularur, quia nimirum sic à tineis non corroderetur, non excederet à pulvere, &c. idem poterit, immò, & debet præsumi, semper addendo, ut hæc non fiant cum præjudicio Domini, seu quando Dominus omnino nolle judicatur.

4. Ex ratione regulæ allatæ num. 1. commune est in omni pignore (nec solum in pignore dato in mutuo) debere servari ejus fructus pro Domino, qui pignus dedit, quia, ut dixi, de natura pignoris est, ut ejus Dominium non transferatur in Pignoratarium. Idque verum est, etiam, si fructus illi sint ex prædio, quod alias Domino erat inutile, quia semper sunt fructus rei Domini, retentis tamen justis expensis culturæ, & laboris pro Pignoratario, ut notant Doctores, a & potest colligi ex dictis à nobis a libi. b

a Solas, Less. Lopez, aliq. ap. Delugo d. 25. de Inst. nu. 131. b Lib. 8. in Deca. Tr. 3. c. 7. §. 7. à n. 2. & c. 3. §. 5. n. præser. 4.

5. Propter eandem rationem, si Equum das pignori, erit is tuis expensis alendus; quia tuus est equus, & sicut tibi fructificaret, ita à te sustentandus erit. Moneo tamen, præsertim, si equus dicti equi compensari posse, & debere expensas, quibus alitur, ut videre est

apud Bonac. e reddito, quod superabundat, c. Bon. d. Domino.

6. Scio autem, a desse remedium faciendi fructus tuos ex pignore, quod accepisti: si nimirum illud emas cum pacto retrovendendi, nam tunc non erit amplius pignus, sed res tibi vendita, quare tibi fructificabit, sed consequenter, à te erit alenda, licet tibi etiam peribit, ut notat ibidem Delugo num. 132. si peribit.

6. Si forte culpa sua Pignoratarius fructus non colligat ex pignore, an & quatenus teneatur ad restitutionem, facile habere poteris ex Doctoribus citatis, & ex universaliter dictis suo loco à nobis. d

8. Quæres. Fructus prædicti pignoris, quamvis sint Domini, sunt ne subjecti, seu hypothecati ipsi Creditori?

Respondeo, sanè esse, ut habetur in e Juris re, & videri latius potest apud Molinam in simili.

9. Denique regula eadem allata nu. 1. tres habet exceptiones valde solennes in Jure. Prima est, ut tamen Gener possit accipere sibi fructus pignoris, non computando eos in sortem, quando ejusmodi pignus datur ipsi à Socero ob dotem, quam dandam post annos promittit, & interim dictum pignus ipsi dedit; idque, præter cætera Jura, habetur clarè in C. salubriter de Usuris.

10. Secundò, ut Dominus directus Feudi possit sibi retinere fructus Feudi, non computando in sortem, quando Feudatarius ob aliquod debitum illi in pignus dedit Feudum, ut habetur in cap. 1. de Feudis. & cap. Conquestus de Usuris. Sed adsunt quædam limitationes, seu declarationes omnino videndæ apud Molinam, g aliosque.

11. Tertiò, idem cum iisdem limitationibus, etiam potest Dominus directus, si forte Emphiteuta illi oppignoraret prædium concessum in Emphiteusim. Lege citatos.

§. II.

De pacto legis commissoria in favorem mutuantis.

1. IN toto Titulo ff. de l. commissoria conceditur Venditori alicujus rei, ut, si ejus Emptor pretium non solvat constituto tempore, res habeatur, ut non vendita, sed possit dictus

dictus Venditor, ad suum arbitrium, vel repetere sibi suam rem, vel Emptorem obligare ad solvendum pretium, quo pacto Emptor dicitur cadere in commissum. Justam esse hanc legem, & servandam in venditione, pro qua lata est, concedunt omnes, sed quaritur utrum aliquod simile sit in Mutuo: An nimirum justè ponatur pactum, ut, si Mutuatarius præfixo tempore Mutuum non reddat, pignus, quod est in manu Mutuantis, intelligatur esse venditum ipsi Mutuanti pro suo Credito, seu pro suo mutuo. Nam, quando non præcedit pactum, an pignus intelligatur venditum, vel vendi possit, dicemus, Deo favente, cum de pignore erit germana tractatio.

4. Infra Tr. 7. c. 3. §. 6.

5. V. l. 1. de pign. C. Si quis pignus dicitur, §. De pignore.

2. Respondeo, id pactum in Pignoribus omnibus, atque adeo in pignore pro mutuo reprobatur à legibus, irritumque redditur, & merito, quia aliquando pignus est majoris valoris, quam mutuum, seu creditum, unde ad pericula Injustitiæ amovenda rectè ejusmodi pactum leges reprobantur.

3. Quod si fiat pactum, ut Debitore non solvente debitum in suo termino, pignus remaneat venditum, non pro Credito, nec pretio aliquo determinato, sed pro pretio justo, quod tunc curret, vel, quod boni viri arbitrio secundum occurrentes circumstantias decerneretur, reddito excessu, si quis sit, ipsi Debitori, erit nè licitum?

6. Molin. d. 324. Tirr. 2. de her. n. 318.

4. Respondeo, fore illicitum, si id tanquam gravamen pro mutuo imponatur, ut ex dictis patet: at, si imponatur, ut Creditor habeat suum, indemnique reddatur, licitum è fore. Ratio est, quia illud est injustum pactum in Mutuo, quod ordinatur ad habendum aliquid lucrum supra mutuum, sicuti illud est injustum pactum in cæteris contractibus, quod ordinatur ad habendum plus, quam Creditori debetur. At vero illa pacta, quæ ordinantur ad habendum securè ipsum solum mutuum, vel Creditum, Usuraria, vel injusta nequaquam sunt. Hujus autem generis est, petere Pignus, vel Fideiussorem sufficientem, vel velle hypothecam generalem, vel specialem super bona debitoris, &c. quilibet enim securitatem suæ rei potest justè postulare. Quare, cum pactum, quod ordinatur ad vendendum pignus elapso termino, imponatur (ut supponimus) ad securitatem Mutui, dumtaxat, de quo loquimur, Usurarium non est, cum non possit esse rationabiliter inju-

stus Mutuatarius ex eo, quod Mutuans, seu Creditor velit omninò suum recuperare.

Quod si Mutuatarius damnum considerabile subiret ex pacto, vi cuius vendi deberet pignus alteri, sanè non posset permitti ejusmodi pactum, quia sic adderetur gravamen, ut ex toties dictis patet. Vide quæ dicam iterum infra de venditione pignoris.

§. III.

De pacto legis Commissoria in favorem Fideiussoris.

1. Accidit sæpè, ut præter pignus in potestate Mutuantis ad sui crediti, seu mutui securitatem repositum, accesserit eidem Fideiussor pro eodem mutuo; quaritur jam, an fideiussor, quando subit onus fidejubendi, possit inire pactum cum Mutuatario, ut ipso Mutuatario non reddente Mutuum, pignus remaneat pro ipso fideiussore, non quidem absolute, seu pro pretio determinato, id enim in simili reprobatur est §. antecedente, sed pro pretio justo, illo scilicet, quod boni viri arbitrio judicabitur, vel curret in foro, reddito excessu ipsi debitori.

2. Ne quæstiones implicemus, hinc non loquimur, an pro fideiussione possit quis aliquid recipere, quod certè potest, atque adeo possit fideiussor à Mutuatario exigere, ut pignus sibi remaneat pro vendito, si tanti valet pignus, quanti sua fideiubendi opera, vel quantum ipse fortè solvet in gratiam Mutuatarii, ut infra, cum de Fideiussione dicemus. Neque loquimur, an id possit constitui in pœnam Mutuatarii non solventis; possit enim, si pœna esset proportionata culpæ, ut univèrsaliter supra dictum est cap. 3. §. 5. ubi notavimus prærequiri sententiam, &c. sed quarimus pro solo mutuo, quod dictus fideiussor fortè solvet in gratiam Mutuatarii, an possit dictum pactum fieri?

3. Equidem puto, è posse. Ratio est modo dicta paragr. secundò, quia id pactum non imponitur pro mutuo ullo, sed, ut Fideiussor indemnus sevetur de eo, quod fortè solvet pro Mutuatario, quod certè semper potest explicere.

d. Inf. Tr. 7. de Fideiuss. c. 3. §. 4. n. 2.

c. Molin. d. disp. 324. sine contraria Cov. ab eod. citatù.